

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

12.10.2023 № 70/91 – р/к

Справа № 3/03-90-18

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА (далі – Міська рада) затвердила рішеннями виконавчого комітету від 12.05.2015 № 83 та від 14.03.2017 № 52 вартість послуг з оформлення бухгалтерських документів, послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку, які надавалися КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» (далі – КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА»).

При цьому, Міська рада, затвердивши рішеннями виконавчого комітету від 12.05.2015 № 83 та від 14.03.2017 № 52 вартість послуг з оформлення бухгалтерських документів, послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку, які надавалися КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА», легітимувала вчинення КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» порушення законодавства про захист економічної конкуренції на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг затвердженим наказом Держжитлокомунгоспу України від 19.11.2003 № 193, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1111/9710 (далі - Необхідний мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг), на території, підпорядкованій Міській раді.

За результатами розгляду справи № 3/03-90-18 такі дії Міської ради визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які полягають у легітимації вчинення КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіально відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи 3/03-90-18 про порушення Міською радою законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (надалі - Справа), та подання третього відділу досліджень і розслідувань від 28.09.2023 № 70-03/270-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Предмет справи

- (1) Вчинення Міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які полягають у легітимації вчинення КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, на території, підпорядкованій Міській раді.

2. Відповідач

- (2) Відповідачем у Справі Міська рада.
- (3) Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Міська рада є юридичною особою та зареєстрована 15.07.1994 за № 1 456 120 0000 021161, ідентифікаційний код юридичної особи – (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом). Основним видом діяльності Міської ради є (інформація з обмеженим доступом)).
- (4) У розумінні статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (5) Відповідно до статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (6) Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах рад є, зокрема, їх виконавчі комітети. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам.
- (7) Згідно з частиною шостою статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради в межах своїх повноважень приймає рішення.

3. Інформація про реорганізацію

- (8) Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (із змінами) (у редакції від 07.05.2020 № 5-рп) зокрема, постановлено пунктом 7.6

«Змінити з 02 червня 2020 року найменування Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету на Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України».

4. Процесуальні дії

- (9) Розпорядженням адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 18.09.2018 № 70/141-рп/к розпочато розгляд справи № 3/03-90-18 за ознаками вчинення Міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації вчинення КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, на території м. Дергачі.
- (10) Копія подання з попередніми висновками у Справі направлено Міській раді листом від 28.09.2023 № 70-02/3-2889, яке отримано Міською радою 04.10.2023 (рекомендоване повідомлення 0303515922493).

5. Нормативно-правове регулювання

- (11) Згідно з частиною першою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» організація діяльності в галузі поховання померлих здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, іншими центральними органами виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та їх виконавчими органами.
- (12) Відповідно до частини п'ятої статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції, зокрема, створюють ритуальні служби; здійснюють контроль за дотриманням законодавства стосовно захисту прав споживачів у частині надання суб'єктами господарювання ритуальних послуг та реалізацією ними предметів ритуальної належності.
- (13) Згідно зі статтею 9 Закону України «Про поховання та похоронну справу»:
- ритуальні служби - спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, передбаченим [пунктом 2](#) частини другої статті 8 цього Закону;
 - ритуальні служби можуть також надавати ритуальні послуги, не передбачені необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та реалізації предметів ритуальної належності, виготовляти предмети ритуальної належності. Тарифи щодо оплати таких послуг та предметів ритуальної належності встановлюються в межах, визначених законодавством, виконавчим органом сільської, селищної, міської ради.
- (14) Відповідно до статті 2 Закону України «Про поховання та похоронну справу» ритуальні послуги - послуги, пов'язані з організацією поховання та облаштуванням місця поховання.

- (15) Необхідний мінімальним перелік окремих видів ритуальних послуг включає в себе:
- оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання;
 - оформлення свідоцтва про поховання;
 - копання могили;
 - монтаж та демонтаж намогильної споруди при організації підпоховання в існуючу могилу;
 - кремація тіл померлих; поховання та підпоховання урни з прахом померлих у крематорії;
 - організація відправлення труни з тілом чи урни з прахом померлого за межі України;
 - запаювання оцинкованої труни; замощення урни з прахом померлого в колумбарну нішу.
- (16) Відповідно до абзацу першого статті 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених невідомих трупів забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.
- (17) Згідно з абзацом шостим статті 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» утримання кладовищ, а також інших місць поховання забезпечують виконавчі органи сільських, селищних, міських рад у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.
- (18) Таким чином, послуги з оформлення бухгалтерських документів, послуги з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку не входять до Необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг.

6. Обставини справи

- (19) Рішенням XLVI сесії Міської ради V скликання від 03.07.2009 № 19 «Про створення комунального підприємства «Дергачівська міська ритуальна служба» КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» визначено ритуальною службою на території м. Дергачі.
- (20) Згідно з відомостями з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» є юридичною особою з записом в від 07.07.2009 № 1 456 102 0000 021396, ідентифікаційний код юридичної особи – (інформація з обмеженим доступом), місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом). Основним видом діяльності КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» є (інформація з обмеженим доступом)).
- (21) У розумінні статті 9 Закону України «Про поховання та похоронну справу» КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» є ритуальною службою, створеною з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних

послуг, реалізації предметів ритуальної належності.

- (22) КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» у своїй діяльності керується Типовим положенням про ритуальну службу в Україні, затвердженим наказом Держжитлокомунгоспу України від 19.11.2003 № 193 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1110/9709.
- (23) Таким чином, КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА», надаючи ритуальні та інші послуги, необхідні для організації поховання померлих, в тому числі, передбачені Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

6.1. Визначення монопольного (домінуючого) становища КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг

- (24) У відповідності до пункту 3.1 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі — Методика) об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (25) Об'єктами аналізу є:
- ритуальні послуги, передбачені Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг;
 - КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» – суб'єкт господарювання, який надає ритуальні послуги, передбачені Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг.
- (26) Споживачами ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, є особи, які зобов'язались поховати померлого, на підставі свідоцтва про смерть та звернулись до ритуальної служби з приводу укладення відповідного договору-замовлення на організацію та проведення поховання.
- (27) У відповідності до пунктів 5.1-5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (28) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;

взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

- (29) З огляду на відсутність товарів-замінників товарними межами ринку є ритуальні послуги, передбачені Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг.
- (30) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (31) Відповідно до Методики, для регіональних ринків, якщо ступінь відкритості ринку становить менше 30 %, територіальними (географічними) межами ринку є конкретно визначена певна територія.
- (32) Отже, територіальними (географічними) межами ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, є межі території, підпорядковані Міській раді.
- (33) У відповідності до Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (34) Отже, часові межі ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, визначено 2014-2018 роки.
- (35) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пункту 1.3 Методики суб'єкт господарювання займає монополіне (домінуюче) становище на ринку якщо, зокрема, на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (36) Отже, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» за підсумками діяльності в 2014-2018 роках займало монополіне (домінуюче) становище на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, на території, підпорядкованій Міській раді, з часткою 100 %.

6.2. Встановлення дій КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА», що є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції

- (37) В ході аналізу інформації, отриманої від КП «ДМРС», було встановлено, що послугами, які надаються зазначеною ритуальною службою, є, зокрема, послуги з оформлення бухгалтерських документів, одноразова допомога на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та одноразова допомога на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку.

- (38) Зазначені послуги не належать до Необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг.
- (39) Рішеннями виконавчого комітету Дергачівської міської ради від 12.05.2015 № 83 та від 14.03.2017 № 52 встановлена вартість ритуальних послуг, які надає КП «ДМРС», в тому числі: послуг з оформлення бухгалтерських документів, з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку.
- (40) Вартість зазначених послуг встановлена на підставі калькуляцій (розрахунків) КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА», затверджених директором КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» Крамінім Д.В., наданих на встановлення до Міської ради, та складає:
- за рішеннями виконавчого комітету Міської ради від 12.05.2015 № 83 27,70 грн., 977,00 грн. та 235,00 грн. відповідно;
 - за рішеннями виконавчого комітету Міської ради від 14.03.2017 № 52 27,27 грн., 1244,00 грн. та 592,00 грн. відповідно.
- (41) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про поховання та похоронну справу» особа, яка зобов'язалася поховати померлого, на підставі свідоцтва про смерть звертається згідно із статтею 8 цього закону до сільського голови або ритуальної служби з приводу укладення відповідного договору-замовлення на організацію та проведення поховання. Ця особа має право вибирати виконавців послуг серед суб'єктів господарської діяльності, які уклали договори із сільським головою або ритуальною службою про надання цих послуг.
- (42) Аналізом інформації, наданої КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА», встановлено, що обов'язковою умовою проведення поховання на території, підпорядкованій Дергачівській міській раді, є замовлення особою, яка зобов'язалася поховати померлого, послуги з оформлення бухгалтерських документів, а отже, зазначені послуги нав'язуються КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» особам, які зобов'язались поховати померлого.
- (43) Крім того, послуги з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та послуги з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку не передбачені чинним законодавством, а отже є штучно створеними.
- (44) Послуги з оформлення бухгалтерських документів, з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку є взаємопов'язаними з послугами, передбаченими Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, оскільки при укладенні договору-замовлення на організацію та проведення поховання необхідно замовити послуги з оформлення бухгалтерських документів, з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку.
- (45) Обов'язковість замовлення зазначених послуг при організації та проведенні поховання на території, підпорядкованій Міській раді, призводить до збільшення вартості поховання в цілому. А отже, такі дії КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів — осіб, що зобов'язались поховати померлого.

- (46) Такі дії були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, на території, підпорядкованій Міській раді, оскільки споживач мав би змогу відмовитись від оплати послуг з оформлення бухгалтерських документів, з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку при замовленні послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг.
- (47) Аналіз діяльності учасників суміжних ринків ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, показав, що такими суб'єктами послуги з оформлення бухгалтерських документів, одноразова допомога на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та одноразова допомога на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку споживачам не нав'язуються.

6.3. Загальні висновки щодо зловживання КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» монопольним (домінуючим) становищем

- (48) Відповідно до частини першої статті 13 Закону, зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (49) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (50) Враховуючи наведене, дії КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА», які полягають у розрахунку та поданні на встановлення виконавчому комітету Міської ради вартості послуг з оформлення бухгалтерських документів, вартості послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку на території, підпорядкованій Міській раді, та фактичне стягнення плати за них є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, на території, підпорядкованій Міській раді.

6.4. Визнання вчинення КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» порушення законодавства про захист економічної конкуренції

- (51) Рішенням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 20.09.2023 № 70/87-р/к визнано:
- КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за підсумками діяльності в 2014-2018 роках займало монопольне (домінуюче) становище на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, на території, підпорядкованій Міській раді, з часткою 100 %;

- дії КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА», які полягають у розрахунку та поданні на встановлення виконавчому комітету Дергачівської міської ради вартості послуг з оформлення бухгалтерських документів, вартості послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку на території, підпорядкованій Дергачівській міській раді, та фактичне стягнення плати за них, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг.

7. Правова кваліфікація дій Відповідача

- (52) Згідно із статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.
- (53) Легітимація порушень законодавства про захист економічної конкуренції виникає у випадку підтвердження правомірності протиправних дій суб'єкта господарювання відповідним актом органу влади чи органу місцевого самоврядування.
- (54) Відповідно до пункту 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення дій, заборонених згідно із статтею 17 цього Закону, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (55) Враховуючи наведене, дії Міської ради, які полягають у затвердженні рішеннями виконавчого комітету від 12.05.2015 № 83 та від 14.03.2017 № 52 вартості послуг з оформлення бухгалтерських документів, послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку, які надавалися КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації вчинення КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, на території, підпорядкованій Міській раді.
- (56) Листами від 16.11.2018 № 62 (вх. від 23.11.2018 № 5719) та від 27.11.2018 № 2488/02-19 (вх. від 29.11.2018 № 5825) КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» та Міська рада відповідно повідомили, що вищезазначені порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинені шляхом прийняття виконавчим комітетом Міської ради рішення від 13.11.2018 № 251 «Про затвердження преїскурантів цін на ритуальні послуги, пов'язані з похованням, які

надаються населенню КП «Дергачівська міська ритуальна служба» (далі — Рішення № 251), яким затверджено нову вартість надання КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» ритуальних послуг та скасовано рішення виконавчого комітету Міської ради від 14.03.2017 № 52.

- (57) Аналізом Рішення № 251 встановлено, що воно не містить послуги з оформлення бухгалтерських документів, з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку.
- (58) Отже, враховуючи наведене, порушення законодавства про захист економічної конкуренції Міською радою припинено.

8. Заперечення та міркування Відповідача та їх спростування

- (59) Листом від 28.09.2023 № 70-02/3-2889 Міській раді направлено копію подання з попередніми висновками у Справі.
- (60) Міська рада міркувань та заперечень, стосовно висновків, викладених поданні, не надала.

9. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

- (61) Враховуючи зазначене, дії Міської ради, які полягають у затвердженні рішеннями виконавчого комітету від 12.05.2015 № 83 та від 14.03.2017 № 52 вартості послуг з оформлення бухгалтерських документів, послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища влітку та послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку, які надавалися КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації вчинення КП «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополією (домінуючим) становищем на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, на території, підпорядкованій Дергачівській міській раді.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, та пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Визнати дії ДЕРГАЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)), які полягають у затвердженні рішеннями виконавчого комітету ДЕРГАЧІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 12.05.2015 № 83 та від 14.03.2017 № 52 вартості послуг з оформлення бухгалтерських документів, послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані

кладовища влітку та послуг з одноразової допомоги на утримання в належному естетичному та санітарному стані кладовища взимку, які надавалися КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17, пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які полягають у легітимації вчинення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ДЕРГАЧІВСЬКА МІСЬКА РИТУАЛЬНА СЛУЖБА» (ідентифікаційний код юридичної особи - (інформація з обмеженим доступом)) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку ритуальних послуг, передбачених Необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, затвердженим наказом Держжитлокомунгоспу України від 19.11.2003 № 193, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за № 1111/9710, на території, підпорядкованій ДЕРГАЧІВСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК